

**TIQXMMI
MTU**
"TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI"
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI

FAN:

ATROF-MUHITGA BO'LADIGAN
TA'SIRNI BAHOLASH (AMBTB)

MAVZU
04-1

AMBTB JARAYONING UMUMIY
SXEMASI

Razzakov Ruslan Ishqulovich

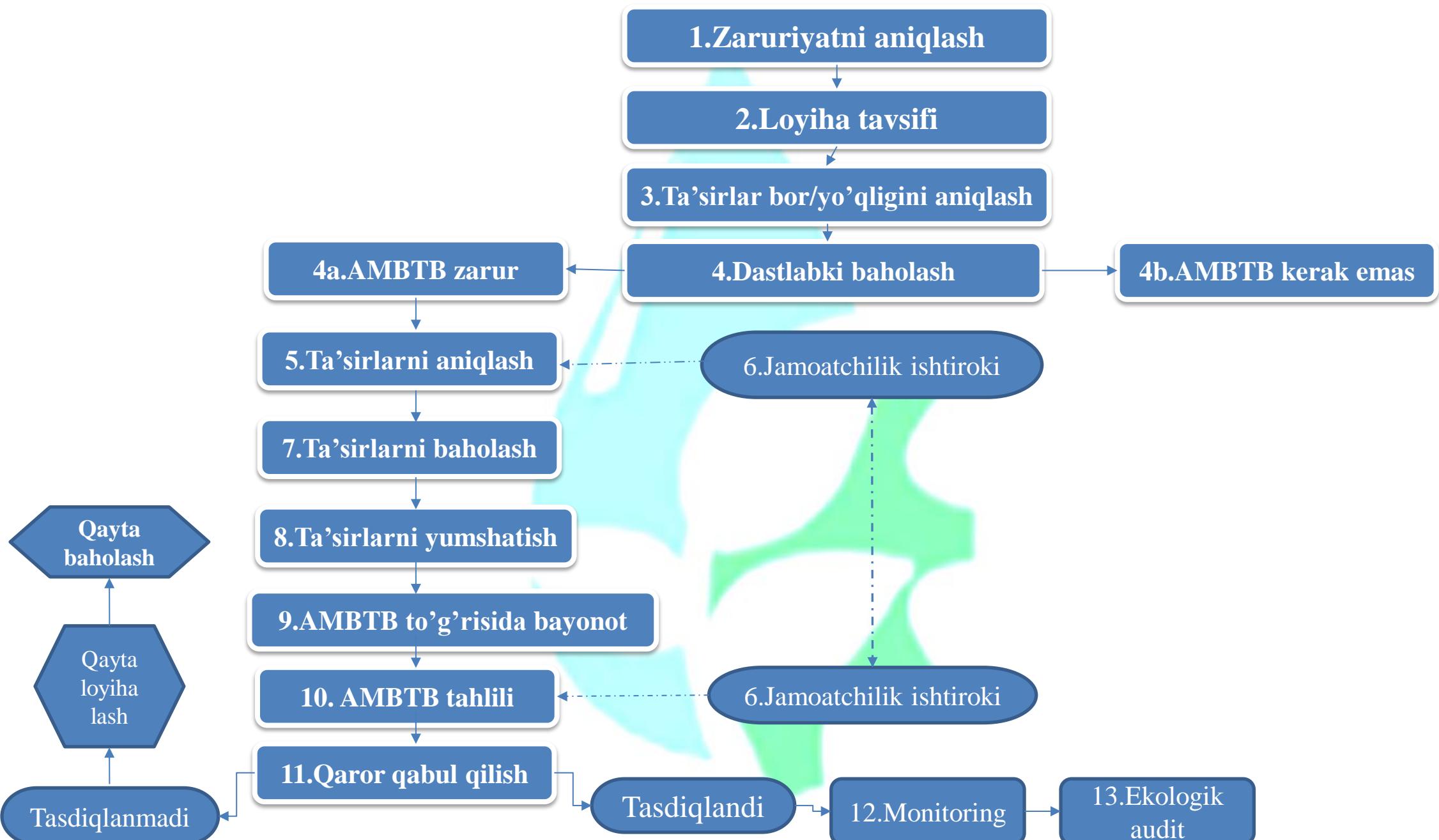

"Ekologiya va suv resurslarini boshqarish"
kafedrasi katta o'qituvchisi

Reja:

- 1. Atrof-muhitga bo'ladigan ta'sirlarni baholash jarayonining umumiyligi sxemasi;**
- 2. Atrof-muhitga bo'ladigan ta'sirlarni baholash jarayonining asosiy elementlari**

AMBTB o'tkazilishining zarurligi to'g'risida qaror:

- AMBTB o'tkazilishi kerakmi (ha/yo'q)?
- AMBTBni ob'yekti nima?

AMBTB JARAYONING ASOSIY SXEMASI

1. Zaruriyatni aniqlash. AMBTB o'tkazilishi kerakmi (xa/yo'q)?
  - Qaror faoliyat tashabbuskori yoki davlat idoralari tomonidan:
    - me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan va AMBTB o'tkazilishi lozim bo'lgan faoliyatlar ro'yxati;
    - mo'ljallanayotgan faoliyatning atrof-muhitga ta'sirlarini dastlabki baholash natijalari (screening) asosida qabul qilinishi mumkin.

AMBTBni ob'ekti nima?

- Baholash ob'ektining aniq ko'rsatilishi mo'ljallanayotgan faoliyatni faqat bir qisminigina baholash hollarini oldini oladi.

Samarqandda quyosh stansiya qurilishining ob'ekti:

- Stansiya;
- Yuqori voltli liniya;
- ???? (davom eting)

AMBTB JARAYONINING ASOSIY SXEMASI

2. Vazifalarini aniqlash –

- eng ahamiyatli ta'sirlar - mo'ljallanayotgan faoliyatning baholash jarayonida tahlil qilinishi shart bo'lgan ta'sirlar
- Rejalashtirilayotgan faoliyatning **muqobil varintlari** aniqlanadi.
- Atrof-muhitga bo'ladigan ta'sirlarni baholashning **vazifalarini tashabbuskor yoki AMTBni bajaruvchining o'zlari** bevosita yoki davlat hokimiyati organlari va **manfaatdor tomonlar ishtirokida** aniqlashadi va rejalashtirishadi.

3. Kutilayotgan ta'sirlarni bashoratlash, tahlil qilish va ularni ahamiyatligini baholash AMBTB jarayonining asosiy bosqichi hisoblanadi.

Ta'sirlar:

- Fizik qiymatlar (tashlamalarning miqdorlari)
- Atrof-muhitda o'zgarishlar (suv, tuproq, xavo)
- Ijtimoiy muhitda o'zgarishlar

4. Mo'ljallanayotgan faoliyatni muqobil variantlarini taqqoslash
va ular orasidan eng maqbulini tanlab olish imkoniyatlarini yaratish uchun
kutilayotgan ta'sirlar barcha muqobil variantlar uchun o'rganib chiqilishi
lozim.

Ta'sirlarni yumshatish bo'yicha tadbirlar ishlab chiqish:

- Oldini olish (maqbul variantni tanlash)
- Yumshatish (tozalash inshootlarini qurish)
- Kompensatsiya qilish (pul to'lash, yashil zonalarni yaratish)

5. Atrof-muhitga bo'ladigan ta'sirlarni baholashning yakunlovchi hujjatni tayyorlash (AMBTB bayonnomasi – ZVOS). Vazifasi:

- Mo'ljallanayotgan faoliyat bo'yicha tushunarli qarorlarni qabul qilishga yordam berishi lozim
- Manfaatdor shaxslar va tashkilotlar uchun mo'ljallanayotgan faoliyat va uning ta'sirlari to'g'risida to'liq axborot berishi lozim.
- Qisqa va tushunarli xulosalar)

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSİYALASH
MUHANDİSLARI İNSTITUTI

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!